

Samenvatting van de internetconsultatie

Onderstaande samenvatting is in de Nota van toelichting vermeld in paragraaf 6 (Staatsblad 2015, nr. 99, blz. 26 tot en met 29).

6. Reacties op internetconsultatie

Een voorontwerp van deze regeling is gepubliceerd op overheid.nl, waarop 30 reacties zijn ontvangen van personen, bedrijven, koepel- en brancheorganisaties. De kernpunten daarvan worden hier besproken.

6.1. Status van experimenten

Sommige insprekers achten de tijd nu al rijp voor een meer structurele wetswijziging. Echter, het doel van de regeling en de daarop gebaseerde experimenten is, vast te stellen of en in welke mate de nu geldende regels belemmerend zijn voor de ontplooiing van lokale duurzame energieopwekking en een efficiënter beheer van lokale elektriciteitsnetten. De regering is van mening dat eventuele aanpassing van de bestaande wet- en regelgeving een zorgvuldige benadering vergt. Daarin past het uitvoeren van experimenten. Wanneer de resultaten van de experimenten daartoe aanleiding geven, is de regering gehouden om de geldende wetgeving in meer algemene zin opnieuw te bezien.

Gevraagd is naar de mate waarin lopende projecten gebruik kunnen maken van de bepalingen uit de onderhavige maatregel. Het gaat dan met name om zogeheten «proeftuinen» met intelligente netten, uitgevoerd in het kader van het Innovatieprogramma Intelligente Netten (IPIN). Dit programma moet de introductie van intelligente netten in Nederland versnellen en heeft daarmee dus een andere doelstelling dan de onderhavige regeling. Voorzover nodig kunnen deze projecten zich, voor ontheffing van regels, aanmelden voor de onderhavige regeling.

6.2. Aantal en soort aansluitingen

Gevraagd is waarom de regeling expliciet is gericht op kleinverbruikers en binnen die categorie in hoofdzaak op consumenten. De overweging is dat de wet voor andere energiegebruikers reeds uitzonderingsmogelijkheden kent, zoals een Gesloten Distributiesysteem (GDS) of een «directe lijn». Voor kleingebruikers en consumenten zijn deze mogelijkheden niet toepasbaar. Kleinverbruik omvat overigens een grote groep afnemers: naast huishoudens gaat het om een groot deel van het midden- en kleinbedrijf en zakelijke dienstverlening «aan huis».

Sommige insprekers achten de begrenzing van 10.000 aansluitingen voor «grote experimenten» te beperkt. De reactie daarop is de volgende. In eerste aanzet was de experimentenregeling bedoeld voor wat nu «projectnetten» heten en beperkt tot 500 (kleinverbruikers-) aansluitingen per experiment, vergelijkbaar met de bepalingen omtrent een GDS. Bij de besprekingen in het kader van het energie-akkoord, is gebleken dat deze omvang en categorie te beperkt zou zijn voor het uitvoeren van zinvolle experimenten op het gebied van lokale duurzame energie. Op grond hiervan is in de regeling een tweede categorie geïntroduceerd, de zogenoemde «grote experimenten». De omvang daarvan is veel groter, maar toch beperkt. De overwegingen om een grens te leggen bij 10.000 aansluitingen zijn de volgende:

- De regeling beoogt een opening te bieden voor het uitvoeren van experimenten met lokale energie, zoals aangeduid in de «Visie lokale energie» (zie paragraaf 1.2). Belangrijk is dat er een direct verband kan bestaan tussen energieproductie en -gebruik om de verhoopte neveneffecten (verandering van «time of use», energiebesparing) te realiseren. Dat directe verband lijkt met een omvang groter dan de gekozen 10.000 deelnemers, problematisch te worden.
- De regeling biedt een andere vorm van consumentenbescherming dan de algemeen geldende. In de toegestane experimenten krijgen deelnemers de mogelijkheid om via eigen organisatie en afspraken nadere regels te stellen die niet steeds door de externe toezichthouder getoetst worden. Deze vorm van eigen verantwoordelijkheid moet gestalte kunnen krijgen in de te vormen organisatie. Een omvang in de orde van 10.000 deelnemers lijkt het maximum om de vereiste leden-rechten nog zinvol te kunnen uitoefenen.

Uitgangspunt is dat de productie uit de gezamenlijke productie-installaties in hoofdzaak bestemd moet zijn voor de deelnemers aan het experiment. Dat neemt niet weg dat er overschotten kunnen zijn. Voor die overschotten blijven de huidige wettelijke regels in stand: teruglevering aan een

energieleverancier dan wel levering aan kleinverbruikers, in welk geval een leveranciersvergunning als bedoeld in artikel 95a, eerste lid, van de wet vereist is.

6.3. Netbeheer en systeemdiensten

Netbeheerders geven aan dat zij zelf het initiatief voor de uitvoering van experimenten willen kunnen nemen. De keuze is gemaakt om het initiatief voor het doen van experimenten te leggen bij (verenigingen van) energiegebruikers die gezamenlijk installaties voor de productie van duurzame energie beheren. Bij «grote experimenten» is altijd een netbeheerder betrokken, zij het in een ondersteunende rol. Ook met deze (schijnbare) beperkingen kunnen de netbeheerders naar het oordeel van de regering voldoende ervaring opdoen met lokale energie.

Netbeheerders hebben ook aandacht gevraagd voor de kwaliteit van de projectnetten voor het geval zij deze, na afloop van een experiment, moeten overnemen. Omdat voor de aanleg van deze projectnetten technische eisen worden gesteld (artikel 10 van dit besluit in samenhang met de artikelen 26b en 36, eerste lid, van de wet) acht de regering het risico voor de netbeheerders niet groot. Aan de beheerders van project-netten zal gevraagd worden om in hun rapportages ook de stand van de technische voorzieningen op te nemen.

Tenslotte zijn vragen gesteld over het berekenen van systeemdiensten. Het tarief voor systeemdiensten wordt met ingang van 1 januari 2015 opgenomen in het transporttarief en daarmee in het voor kleingebruikers geldende capaciteitstarief. Wanneer een projectnet een hogere aansluitwaarde heeft dan 3 x 80 A, kan worden afgerekend op het gebruik. Als men met een kleinere aansluitwaarde toe denkt te kunnen is dat ook mogelijk.

6.4. Consumentenbescherming en keuzevrijheid

Verskillende insprekers wijzen op het belang van consumentenbescherming en vragen zich af hoe deze in de experimenteersituaties is vormgegeven.

De deelnemers aan de experimenten krijgen de gelegenheid zelf zeggenschap uit te oefenen op de voorwaarden en tarieven van elektriciteitslevering. Onder die voorwaarden hoort de verplichting van de coöperatieve vereniging om aan zijn leden elektriciteit te leveren wanneer dat mogelijk is. Tegelijk zal echter voor het resterende stroomgebruik een leverancier moeten worden gekozen. De eigen verantwoordelijkheid en de beschikking over een aanvullende bron van elektriciteit zijn naar het oordeel van de regering voldoende om te kunnen volstaan met een verminderd toezicht en een daardoor minder stringente consumentenbescherming van buitenaf.

Derdentoeegang, dat wil zeggen het recht op energielevering door een zelf gekozen leverancier, blijft ook in de experimenteergebieden gegarandeerd. Dat wil zeggen dat deelnemers ook uit het experiment kunnen stappen en vervolgens een andere leverancier kunnen kiezen dan de ontheffinghoudende vereniging. Zo'n einde aan deelname aan een experiment zal zonder financiële of administratieve randvoorwaarden verlopen.

6.5. Rangschikkings- en beoordelingscriteria

Gevraagd is naar de wijze van beoordelen en rangschikken. Voor projectnetten gelden voor toewijzing slechts de vormvereisten; toewijzing zal plaatsvinden in volgorde van binnenkomst. Voor de «grote experimenten» noemt de regeling (artikel 8) zes criteria. Aangegeven is dat, bij een gelijk resultaat, de Minister een voorstel de voorkeur kan geven dat meer bijdraagt aan het doel van de experimentenregeling. Verschillende insprekers hebben gevraagd om verduidelijking van deze criteria; in paragraaf 2.4 zijn deze criteria nader toegelicht. Ook is gevraagd naar de onderlinge weging van de criteria. Vooralsnog wegen alle criteria even zwaar in de beoordeling. Mocht na de eerste tenderronde blijken dat er veel gelijksoortige experimenten worden gestart, dan kan in de volgende ronde een nadruk op één of meer criteria worden gelegd.